

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕД

ОРГАНЪ

на Българския Лозарски Съюзъ—София.

„Revue de Viticulture“ — „Weinbau Revue“
á Plevn — Bulgarie.

Годишенъ абонаментъ 60 лея.
Редакция и администрация Плъвенъ.

Съ отдѣли: за Лозаро-Винарскитѣ кооперации и търговска информация.

уредн. Г. К. Червенковъ. Ред. комитетъ: Ст. Икономовъ, Н. Мянковъ, В. Чакъровъ и В. Стрибърни.

ДЪРЖАНИЕ: 1) Да продължимъ борбата; 2) Приготвление на червено и бѣло вино — Никола Бакърджиевъ; 3) Есен-рѣзита на лозята — Ст. Икономовъ; 4) Правилникъ за контролата при износа на грозде и овоция; 5) Свободна буна; 6) Пропаганда на гроздето и гроздовитѣ продукти; 7) Съюзни и дружествени; 8) Кооперативни; 9) Положението на пазаря и изгледите за гроздовата и овощна реколта; 10) Хроника.

Да продължимъ борбата!

Основателно и сериозно се вълнуватъ лозарите въ цѣлата страна. Масовитѣ събрания, ганали тия дни въ много лозарски селища и зетитѣ резолюции, ясно рисуватъ тежкото положение, въ което е изпадналъ лозаря. Работи лошо лѣто съ семейството си, плащащъ на прозволни цени синъ камъкъ и др. разходи, вместо да радост, той посреща гроздобера съ страхъ тѣга, защото низкиятѣ цени, както на винетѣ грозда, така и на десертнитѣ, нѣма да му озволятъ да покрие разхода си, камоли да стане нѣщо за него.

Явно е, че лозарството ще се върне въ тарото си тежко положение, поради голѣмитѣ и разходи и малки приходи да дава приходъ амо стойността на вложенитѣ наднци.

И въпрѣки това държавата, особено тая одна, съ своитѣ нескончаеми данъци, берии, кцизи и окрѣжни, като че ли си е поставила а задача да унищожи хубавитѣ български лозя а да закрепнатъ фабрикитѣ за бира, спиртъ оцетъ. Лозарството дава работа и поминъкъ а стотици хиляди стопани и работници, а фабрикитѣ на шепа капиталисти. Аргументитѣ на

лозаритѣ за защита на лозарството, въпрѣки че сѫ социално-държавни, не се взематъ подъ внимание, а аргументитѣ на фабриканитѣ на вѣрно сѫ „златни“ и затова се взематъ подъ внимание. Не знаемъ до где може да се стигне по тоя народно-пакостенъ пътъ, но сигурно е, че отнемането поминъка на лозаритѣ ще ги тикне къмъ крайности.

Ние предупреждаваме управниците и общество то за тежкото положение на лозаря. Апелираме да се взематъ сериозни мѣрки на време за пласиране производството на лозята, освобождаването имъ отъ голѣмитѣ тежести и спиране покровителството на фабрикитѣ за бира и спиртъ, защото и лозарството не само е въ криза, а къмъ катастрофа.

А лозаря нека знае, че нѣма да се защи тять интересите му, докато не поведе масово и организирана борба.

Затова, нека се продължи борбата, като се устройватъ протестни лозарски събрания въ всѣко лозарско село и градъ, до като се въз приематъ справедливитѣ ни искания.

Никола Бадърджиевъ
Лоз оп. станция — Пловдивъ

Приготовление на червено и бѣло вино.

При нашите условия на винарствуване обикновенно се приготвяватъ червени и бѣли вина. Както по качествата си, така и по начина на приготвленето, тѣ се коренно различаватъ: едните сѫ по-вече или по-малко обагрени, по пътни и по-екстрактивни биватъ, понеже сѫ врѣли съ прашината, когато другите биватъ по-тѣнки, по-пивки и по-бедни на екстрактъ. Най-сѫщественната разлика се крие въ начина на приготвленето. Понеже нашите стопани приготвяватъ както едните, така и другите, то ще обѣрнемъ вниманието на читателя, главно на най-важните условия, отъ които зависи добрия изходъ за получаването на добро и трайно вино.

1. Приготовление на червено вино: червено вино обикновенно се получава отъ червени грозди. Гроздeto докарватъ въ избата по единъ или другъ начинъ и на винаря предстои преработката му. Докараното грозде ще трѣбва да се смачка било съ крака или съ мачкалка, ако се разполага съ такава, което е за предпочитане, понеже мачкането става много по-съвършенно.

Следъ мачкането, кашата се нахврля въ кацата за врене. Тукъ винаря трѣбва да прибѣгне до употребата на метабисулфита, ако иска по-нататъкъ да има добра и здрава ферментация. Когато сѫдѣтъ, въ който ще стане ферментацията се напълва за единъ день то прибавката на метабисулфита става най-после и следъ това съ помощта на едно дѣрвѣ се разбѣрква колкото се може по-добре. Метабисулфита се прибавя добре счучанъ и се рѣси на прахъ върху кашата или пъкъ разтворенъ въ вода. Количество му се опредѣля въ зависимост отъ качеството, главно здравината на гроздeto. Колкото

гроздето е по-загнило толкова и количеството за прибавяне ще бѫде по-голѣмо. Обикновено не бива да се привишава дозата 20 грама на 100 килограма гроздова каша, която вмѣсто полза може да донесе вреда. Сѫщо да се помни, да не се забравя метабисулфитъ преди мачкането, особено когато се работи съ машини.

Една друга практика, която има приложение при приготвленето на червените вина, това е ронкането. То се налага, особено въ моменти, когато количеството на чепките е много голѣмо. Това се случва при грозда бити отъ градъ или пъкъ пострадали отъ нѣкоя болестъ. Ронкането се извѣршва съ помощта на телени рѣшетки приспособени за целта.

Веднѣжъ поставена гроздовата каша въ кацитъ, ронкана или не, подсулфитена, не следъ дѣлго време ще започне да ври. За да улеснимъ това врене, да осигуримъ неговата трайност и здравина, прибѣгваме до прибавянето на мая или селекционирани ферменти. Маята или ферментитъ биватъ предварително пригответи и засѣването имъ въ кашата става следъ прибавянето на метабисулфита. На всѣки 100 кгр. каша добре е да се постави по 2 литри мая. Тая последната, трѣбва да бѫде въ най-активно състояние, т. е. силно да ври, въ момента на употребата ѝ.

Като предполагаме, че се намираме при нормални условия по отношение температурата, т. е. гроздовата каша е достатъчно топла, следъ като сме я засѣяли съ маята, само следъ 12—24 часа вренето почва. Прашината започва да образува шапка на повърхността на мъстъта, която пада едва следъ привѣршването на ферментацията. Понеже, този начинъ на врене пред-

ставлява известни недостатъци, то добре е да се поставя едно лъжливо дъно на кацата, което да държи пращината постоянно потопена във връщата мъстът. Иначе, тръбва отъ време на време да потапяме шапката съ помощта на едно дърво, нъщо, което отнема време, а поне когашъ се и забравя, което по-нататъкъ може да бъде причина за вкиването на виното. Откритото време съ потопена шапка е за предпочтане и е достатъчно удобно за практикуване отъ нашите винари.

Една лоша практика, която е заповедана отъ много наши винари, то е да оставятъ виното съ пращината по нѣколко месеца. Достатъчно е виното да престои една седмица, па даже и по-малко, за да добие всичките необходими качества на червено вино. Презъ тѣзи нѣколко дни то успѣва да изтегли всичките необходими екстрактивни и багрилни материји, което е много улеснено отъ високата температура при времето. Най-важното е да се създаватъ добри условия за една добра ферментация.

Следъ това виното се оттака въ бъчви, които се доливатъ до горе, кѫдето се довършва вренето на останалата, обикновенно въ малко количество, недоразложена захаръ. Едновременно съ това последва и избиствието на виното.

2. Приготвленietо на бѣло вино: Бѣло вино се получава както отъ бѣли така и отъ червени грозда. Гроздето минало презъ мачкалата, се поставя веднага на пресуване. Както виждаме, тукъ още отъ началото става отдѣляне на мъстъта отъ твърдите части на гроздето, ври сама и затова полученото вино бива съвършенно различно

по-качествата си отъ червеното. Получената мъсть се налива въ голъми подлени или каци, кѫдето ѝ се прибавя необходимото количество метабисулфитъ. И тукъ количеството му за прибавяне зависи отъ здравината и температурата на гроздето, отъ което получаваме мъстъта. Обикновенно се прибавя 20—40 гр. въ зависимост отъ случая.

Така сулфитирана мъстъта въ подлена или кацата престоява 12—24 часа безъ да заври, презъ което време става едно сериозно отайване. Така утаена, избиствена се налива въ бъчви, които, разбира се не се допълватъ, за да има възможност мъстъта свободно да ври безъ да прилива.

Както при приготвленietо на червенитъ вина, за подсигуряването на една добра ферментация, отъ която ще зависи качеството на бѫдещето вино, се прибѣгва до употребата на мая или селекционирани ферменти, така и тукъ, следъ наливането на мъстъта въ сѫдоветъ се прибавя необходимото количество мая — 2 литри на 100 литри мъсть. Следъ прибавянето на маята, най-много 24 часа ферментацията почва.

Добре е враната на бъчвата, кѫдето става ферментацията, да се затулва вмѣсто съ ферментационенъ звънецъ, съ една платнена торбичка, напълнена съ рѣченъ пѣсъкъ. Следъ бурната ферментация, която минава само за нѣколко дена, настъпва тихата ферментация. Ферментацията привършена веднъжъ, налага се оттакането на вината въ чисти бъчви, които се допълватъ до горе и по-нататъкъ виното отдѣлено отъ кальта, остава да бѫде редовно доливано.

ЛОЗАРИ, Свиквайте често въ всѣко лозарско селище масови събрания, обсѫждайте лозарските въпроси и взетите решения протелеграфирайте на всички г. г. министри, депутати, Лозарския съюзъ—София и редакцията на списание „Лоз. прегледъ”—Плѣвенъ.

Навреме подкрепвайте Лозарския съюзъ и акцията му, за да защитите поминъка си.

Ст. Икономовъ

Есенната ръзитба на лозята.

На много места изъ различните лозарски райони, особено тамъ кѫдето десертните грозда сѫ по-широко застѫпени, лозарите загрибватъ лозята си не по-късно отъ една седмица следъ гроздобера. Презъ това време нѣкѫде се извършва едно почистване на главините, съ което се премахватъ или пъкъ само съкратяватъ ненужните пржчки по главината, а другаде — лозята се поръзвава основно. Въ този периодъ листата не сѫ още опадали отъ лозите. Тѣ продължаватъ да асимилиратъ, макаръ и по-слабо и да доставятъ на растението резервни храни. Ако ръзитбата се извърши въ този моментъ, предизвиква се едно насилиствено спиране на вегетацията и се възпрепятствува на намиращите се въ листата храни да се натрупатъ въ главината (пржките, кююка, корените). Освенъ това, ако така поръзаните лози се загребатъ веднага, тѣхните пжпки, още богати съ влаги, сѫ изложени на запарване и загниване въ прѣстата. Напролѣтъ тѣ покарватъ по-късно и лѣторастите се развиватъ по-слабо.

У насъ опасността отъ есенната ръзитба е твърде много преувеличена. Когато тя се извърши следъ падането на листата или колкото е възможно по-късно следъ гроздобера, лозите на следующата година се развиваатъ по-силно и въпрѣки че покарватъ сравнително рано, рѣдко се случва да страдатъ отъ пролѣтните слани. Ето защо най-удобния моментъ за есенната ръзитба, а заедно съ това и на загрибването, е времето следъ падането на листата.

Подготвителна или основна (окончателна) трѣбва да бѫде есенната ръзитба? Тамъ кѫдето зимата е сурова, кѫдето работната рѣка презъ пролѣтъта е скѫпа, по-добре

е есенно време да се извърши само едно почистване на главината, като се оставятъ само ония пржчки, които ще послужатъ напролѣтъ за ръзитбата, безъ тѣ да се поръзватъ и се загребатъ съ достатъчно прѣсть за да не измръзнатъ пжпките презъ зимата. Въ топлите и припечни места изъ северна и южна България и особено край морето, ръзитбата може да бѫде окончателно извършена на есень.

При ръзитбата Гюйо, ще се премахне дѣлгата плодна пржчка до основата ѝ, а дветѣ пржчки — покарали отъ чепа ще се оставятъ цѣли, ще се повалятъ на земята и ще се загребатъ съ достатъчно прѣсть. Напролѣтъ, следъ отгрибането по-високостоящата ще се почисти отъ култуците, ще се съкрати на 70—90 см. споредъ силата на главината, а по-долната ще се порѣже на 2 пжпки. Ако отъ чепа е покарала само една пржчка, тогава нея ще порѣжемъ на 2 пжпки, а за бикъ ще оставимъ пржчка отъ стария бикъ, стояща най-близо до основата му. Въ такъвъ случай стария бикъ ще бѫде отрѣзанъ до мястото отъ кѫдето е покарала тази пржчка, а не до самата му основа.

При кордона Роя, отвързва се стеблото отъ тела и отъ всѣки чепъ носящъ 2 пржчки, ще премахнемъ по-високостоящата, заедно съ част отъ чепа, а по-ниската ще порѣжемъ на 2 пжпки, за да образуваме новия чепъ. Ако долната пржчка е много слаба или пъкъ такава не е изкарала, тогава горната се поръзвава на 2 пжпки, а долната се рѣже на 1 пжпка или ако липсва, не се оставя нищо. Когато кордона е биль оставенъ за прѣвъ пѣть минулата година, покаралите отъ него пржчки се поръзватъ на 2—3 пжпки, и така образуваниетѣ чепове се прореждатъ, за да не сѫ по-близки отъ

25—30 см. единъ отъ другъ. Ако. 1—2 отъ чеповетъ на нѣколкогодишенъ кордонъ сѫ пропаднали и на тѣхно място, както често се случва, сѫ изкарали издѣнки, последнитѣ се порѣзватъ на 1—2 пжпки, споредъ това дали изхождатъ отъ стеблото или отъ основата на самия чепъ, т. е. дали сѫ пичове или пъкъ плодни пржчки. Въ случаѣ че повечето отъ чеповетъ на кордона сѫ пропаднали, тогава може цѣлия кордонъ да се поднови съ една пржчка, която стои най-близо до основата му и по възможность да изхожда отъ чепъ, за да не се губи плода на лозата отъ следующата година. Тази пржчка ще се запази, а стария кордонъ ще се отрѣже цѣлия до нейната основа.

При смѣсената рѣзитба (чашовидна форма съ една дѣлга плодна пржчка), ще се избератъ за бикъ две отъ най-високостоящите и добре узрѣли пржчки (едината резервна) като се предпочитатъ тѣзи, които не сѫ добре разположени и не могатъ да се оставятъ за чепове; ще се положатъ на земята за да бѫдатъ загребани, а другите пржчки ще се рѣжатъ както обикновено се рѣже по низката чепова рѣзитба, съ огледъ силата на главината. На пролѣтъ, едината отъ оставенитѣ две пржчки се премахва, а другата се оставя толкова дѣлга, колкото позволява силата на лозата и броя на оставенитѣ чепове.

При чашовидната форма, въ за-

висимостъ отъ изброенитѣ по-горе условия, есенната рѣзитба може сѫщо така да бѫде пълна или само подготвителна. Лозаря може да остави на главината само онѣзи пржчки, които ще му бѫдатъ нуждни за рѣзитбата напролѣтъ, а всички други да премахне или пъкъ и оставенитѣ така пржчки да бѫдатъ порѣзани на чепове и рѣзитбата да се извѣрши основно презъ есента.

Младитѣ едногодишни десертни лозя трѣбва да се порѣжатъ презъ пролѣтъта за да се усилятъ. Когато лозитѣ сѫ достатъчно силни, на всѣка главина се оставя по единъ чепъ на две пжпки, а на по-слабите — единъ чепъ съ една пжпка. Рѣзитбата на спяща пжпка не е за препорѣжване при сортоветѣ, които ще се отгледватъ по системитѣ Гюо или Royat, защото съ това редовното плододаване започва едва на четвъртата година и отъ друга страна намъ не сѫ нуждни тукъ добре разпределени чепове по главината.

Двегодишнитѣ лозя се рѣжатъ на 1 чепъ съ 2 пжпки, за да се получатъ 2 добре развити пржчки, върху които следующата година ще оформимъ рѣзитбата Гюо или кордонъ Royat. Повече отъ единъ чепъ (най-много два) могатъ да се оставятъ само ако лозитѣ сѫ извѣнредно буйни, за да се получать не много дебели, а нормални пржчки за следующата година.

Правилникъ за контролата при износа на грозде и овоощия

(Приетъ е отъ Министерството на земедѣлието).

§ 1. Десертнитѣ грозда, зеленчуцитѣ, прѣснитѣ и сушени плодове, които се изнасятъ на чуждите пазари, трѣбва да бѫдатъ доброкачествени и опаковани, съобразно изискванията на съответните пазари.

§ 2. Контролата върху качества-

та на поменатите въ § 1 произведения и опаковката имъ се възлага, на органите на Министерството на земедѣлието и държавните имоти.

§ 3. Всѣки износител, който ще събира и опакова въ даденъ агрономиченъ районъ нѣкой отъ спо-

менатитѣ въ § 1 на настоящата наредба произведения, е длъженъ да уведоми съответната агрономична власт, като укаже пунктоветѣ, кѫде ще стане опаковката.

§ 4. Контролата се извършва въ работилниците и на мястото, кѫдето става почистването, сортирането и опаковката на произведенията. Той не е задълженъ за всѣка партида, но може да се извърши винаги, когато се намѣри за нуждно.

§ 5. Когато контролния органъ намѣри, че дадената пратка е недоброкачествена или лошо опакована, а износителя оспорва това, той, контролния органъ, свиква незабавно районната контролна комисия, която преглежда стоката и дава своето заключение. Ако износителя не е съгласенъ и съзаключението на районната контролна комисия, вагонътъ се отпуска и въпреки че отнася за разрешение отъ Върховната контролна комисия. Решението на последната е окончателно. Ако върховната контролна комисия намѣри, че пратката е лошо опакована, тя има право да не я пусне да излѣзе вънъ отъ границата.

§ 6. Районната контролна комисия е длъжна да прегледа пратката и да даде заключението си най-късно преди заминаването на влака, къмъ който експортъра е наредилъ да се прикаче вагона. Ако районната комисия не успѣе да извърши прегледа и да даде заклю-

чението си, вагона се прикачва къмъ влака и прегледа се извършва отъ Върховната контролна комисия или упълномощенитѣ отъ нея веци лица при износния пунктъ.

§ 7. Върховната контролна комисия е длъжна да извърши проверката през време на престояване на влака. Не успѣе ли да извърши това, вагона си заминава за предназначението си.

§ 8. Районната контролна комисия се назначава отъ Върховната контролна комисия и се състои отъ по единъ представител на агрономическата и общинска власти и едно външно лице.

§ 9. Върховната контролна комисия се назначава отъ Министерството на земедѣлието и държавните имоти въ съставъ: представител на същото министерство за председател и членове по единъ представител на Министерството на търговията, промишлеността и труда и Софийската търговска индустриална камара. Тя заседава при Министерството на земедѣлието и държавните имоти.

§ 10. Българските легации и търговски представители въ чужбина се задължаватъ да следятъ за качеството на пристигащите отъ България прѣсни и изсушени овощия, зеленчуци и грозда и за недоброкачествени, лошо опакованни повредени и произведения, да уведомяватъ контролната комисия.

(п.) Министъръ на земедѣлието и държавните имоти: Д. Гичевъ.

СВОБОДНА ТРИБУНА.

По правилника за контрола върху производството и търговията съ лозовъ материалъ

Нуждата отъ контролъ върху производството и търговията съ лозовъ материалъ се чувствува извѣнредно много. Той е належащъ отъ стопан-

ско-икономически съображения. Той се искаше отъ всички лозари, излѣгани, разочаровани, а понѣкога разсипани материално отъ производителите на лозовъ материалъ, наречени още пепинеристи, за които се е създало убеждение, че сѫ най голѣмитѣ лъжици-шарлатани. Той се искаше и отъ

добросъвѣстните пепинеристи, за да се постави производството на лозовъ материалъ на подобаващата му висота и запазятъ достойнството си, като такива.

И следъ нѣколко конгресни лозарски искания, Министерството на Земедѣлието изработи такъвъ, публикуванъ въ брой 47 на Държавния вестникъ отъ 7 юни т. г. Обаче, за голѣма изненада на всички, неговото съдѣржание не отговаря на заглавието му, нито на нуждите на родното ни лозарство, нито пѣкъ на исканията на пепинеристите и производителите на лозовъ материалъ, а само обременява последните съ нови разходи и прѣчки, защото:

I. чл. 3 и 5 гласятъ: Контрола не е задължителенъ, за всички производители на лозовъ материалъ. Той се упражнява задължително надъ пепинеристите, които произвеждатъ лозовъ материалъ за износъ и то надъ ония, които произвеждатъ годишно най-малко 75000 рѣзника гладъкъ лозовъ материалъ, или поставятъ въ коренилището най-малко 50,000 дивачки, или 50000 облагородени лози, нариращи се на едно и сѫщо място.

А отъ такъвъ ли контролъ се нуждае българското лозарство и защо не се контролира цѣлото производство, а само това за износъ и то на едните пепинеристи? Всѣкой ще отговори, че това не е никакъвъ контролъ, щомъ той не е задължителенъ за всички производители на лозовъ материалъ, за да гарантира, и преди всичко българското лозарство съ доброкачественъ и автентиченъ материалъ. Нѣкой може би ще си помислятъ, че съ този правилникъ се фаворизиратъ само нѣкои голѣми пепинеристи. Обаче, това не е фаворизация, а е тормозъ за тѣхъ, защото съ него, тѣ се отрупватъ съ много нови разходи, правятъ имъ се разни прѣчки и се излагатъ на рискове, безъ да сѫ сигурни, че ще бѫде изнесенъ материала имъ. Гой е въ вреда и на дребните производители на лозовъ материалъ, за-

щото не могатъ да продадатъ своя материалъ за износъ.

II. чл. 6 и 7 гласятъ: Контролирането се извѣршва отъ агрономствата, или командировани лица, презъ лѣтото въ самите разсадници и при свързването имъ на снопчета, по 25 броя за вкоренените лози и по 100 — 200 за рѣзниците, които снопчета се етикиратъ и пломбиратъ съ държавна пломба.

А възможно ли е редовното и правилно пломбиране на толкова много снопчета и производители отъ агрономствата, които, за да сложатъ съ сигурностъ пломбата и етикета, трѣбва да присъствуватъ при вадението, рѣзането, сортирането, класифицирането и вързването на материала на снопчетата, което трѣбва да стане за всички производители въ едно и сѫщо време, защото ваденето на лозите става веднага следъ осланяването и падането на листата имъ и всѣки бѣрза, докато не сѫ настѫпили голѣмите студове, да прибере материала си, като не прекъсва работата си презъ празничните дни, а използува и нощните часове.

Всѣки, който има представа отъ тази работа, ще отговори, че това е невъзможно и е абсурдъ да се иска. Защо е тогава това пломбиране — тази формалностъ, съ която, освенъ, че производителя ще бѫде ощетенъ съ нови разходи за пломби и др. и спрѣвана работата му, но ще се изложи и престижа на държавата, като се ангажира, чрезъ пломбата си да гарантира автентичността и качеството на материала.

III. Въ чл. 8 е казано: Ведно съ заявлението пепинериста внася такса, размѣра на която се опредѣля отъ Министерството и която служи за покриване на разходите по контрола, а отъ излишъците се образува фондъ: „Прочучване пазаритъ на лозовъ материалъ“. Допълнително таксата е определена по 1000 лева за всѣко вкоренилище. А въ чл. 10 е казано: „За всѣка поставена пломба пепинериста заплаща такса, определена отъ Ми-

нистерството“. Последната такса не е опредълена и тя е най-страшната, защото не се знае размъра ѝ.

Но по силата на кой законъ се образуватъ такива фондове и възь основа на какъвъ се събиратъ неуказани такси? И така ли незаконно и неоправдано тръбва да се облагатъ производителите съ нови даждия и то въ най-тежката за тъхъ криза — когато продаватъ производствата си съ 100 — 200% загуба?

Безъ да влязъмъ въ подробности за несъстоятелността на този правилникъ, мисля, че съ изнесеното до

тукъ се вижда, че той е непъленъ и не добре обмислянъ и като такъвъ вреденъ за родното ни лозарство, затова тръбва да се спре изпълнението му, до като бъде коригиранъ, като при корекцията му се вземе мнението на повече компетентни хора, включая и това на Лозарския съюзъ, а не тъй както бъше изработенъ отъ единъ бившъ неотговоренъ факторъ въ Министерството на земедълието, безъ да се вслуша въ изказанитѣ по проекта му мнения.

Ст. Загора, 8 IX 1931 год.

К. Стефановъ.

ПРОПАГАНДА ЗА ГРОЗДЕТО И ГРОЗДОВИТЪ ПРОДУКТИ.

Д-ръ Инж. Н. Карамболовъ.

Гроздeto като храна.

(Радио-сказка предадена чрезъ „Родно радио — София“ на 4. IX 1931 год. Сказката е изнесена отъ името на Българския лозарски съюзъ).

Ако зимата е почитана, ако пролътъта е харесвана, ако лътото е обичано, то есенъта е обожавана. Есенния сезонъ е билъ винаги най-многоочаквания и то не само у настъ. И ако есенъта е толкова обичана, толкова чакана, то е до голъма степень зариди онай благодать и чаровност, съ които тя идва. Очарователната нимфа, яхнала на коза, окичена съ грозде и др. плодове — така рисува есенъта единъ френски художникъ. И много сполучливо. Ако има нѣщо характерно, нѣщо хубаво съ каквото да е на гиздена тази символична нимфа на есенния сезонъ, то е гроздето, този прелестенъ, красивъ и сладъкъ плодъ „Царя на плодовете“, толкова обичанъ, толкова жадуванъ. И тази обичъ къмъ гроздето не е отъ ново време. Тя е отколе. Така е било въ старо време. Това се вижда особено добре отъ картината на прочутия художникъ Mirillo подъ название „Graubenesse“ изложена въ Мюнхенската галерия.

Достатъчно е да се види съ каква сладостъ, съ какъвъ апетитъ нарисуваниятъ млади момчета ядатъ грозде, за да се разбере неугасящата обичъ къмъ гроздето. Тази обичъ на народа къмъ гроздето, обаче, се дължи не само на хубостъта му като плодъ, не само на това че е отъ последнитѣ плодове, а главно на това, че то е една здрава, питателна и лека храна. И това отнасяне къмъ гроздето не е случайно. Народа е схваналъ това въ течение на дълги години отъ лични наблюдения и лична опитностъ. Въпросите за храната и храненето сѫ отъ тъзи въпроси, къмъ които се проявява все по-голъмъ интересъ въ последно време. Тъ сѫ отъ най-активните въпроси, защото съ храната и храненето сѫ нераздълно свързани здравето и душевното расположение на индивида, съ тъхъ е свързано до известна степенъ нашето материално и духовно „азъ“.

Какво науката разбира подъ думата храна? Подъ думата храна науката разбира всѣка субстанция, която погълната отъ организма служи да навакса загубите му на матери и както и да поддържа неговите сили и активностъ. Всъкиму е известно, че

жизнената работа на нашия организъм е свързана съзагуба на матери (при дишането, потенето и пр.), както и съзходът на енергия и топлина. Отъ научно гледище задачата на храната е двояка: 1) да служи за градежъ, като строителен материал за организма и 2) за създаване на топлина и енергия или съдруги думи: за организма храната има: 1) пластична и 2) калоро-енергетична функция. За да оправдае първото си предназначение (пластичната си функция) тя тръбва да съдържа ония елементи, отъ които е изграден нашия организъм. За изпълване на втората си функция (калоро-енергетичната) тя тръбва да внесе горивни материали във него. Оттук излиза на яве, че една храна която приемаме при храненето, е толкова по полезна колкото по-голямо количество съдържа отъ ония елементи, отъ които е образувано нашето тѣло и отъ тѣзи отъ които се развива най-много топлина и енергия.

Кои сѫ най-необходимите съставни части на храната?

Най-необходимите съставни части на храната споредъ науката за храненето сѫ:

1. Бѣлтъчните, спадащи до голъмата група на азотистите вещества;

2. Тлъстините (масъ, масло, масла отъ маслодайни семена, плодове) и пр.;

3. Захарите (въглехидрати). Последните сѫ главния източникъ на мускулна работа и сила.

4. Минералните соли (калиеви, натриеви, желязни и пр. соли) на соли, фосф., сърната, въглената и пр. киселини. Тѣ сѫ необходими за организма и представляватъ едни отъ основните елементи на храната. Тѣзи елементи влизатъ като съставна част на кръвта, нервната и костната системи.

5. Водата—тя е елементъ на храната, който служи да замѣсти загубата на вода отъ организма, загуба настанила при дишането, потенето и пр.

Освенъ тѣзи основни групи на хранителните вещества, съдруги и други, които

играятъ крайно важна роля при храненето изобщо, а особено за малкия, подрастващия организъмъ. Такива отъ голъмо значение за човѣшкия организъмъ вещества сѫ „добавъчните хранителни вещества“, къмъ които спадатъ витамините, липоидите и т. н.

И така значението на всѣка храна отъ гледище на нейната биофизиологична стойност е въ зависимост отъ количеството и качеството на токущо посочените основни и добавъчни елементи, които тя е способна да предаде на организма. Идеалната храна, пълна храна би била тази, която съдържа и то въ достатъчно количество всички посочени биохимични субстанции. Такава храна, пълна храна особено за възрастните, за жалост не е позната. Затова пъкъ познатите хани, споредъ тѣхния съставъ, иматъ по-малка или по-голяма биофизиологична стойност. Една богата храна, съ биофизиологична стойност, е именно гроздето респективно гроздовия сокъ. Както гроздето така и гроздовата мъстъ се явява като една добра, лека, питателна, „здрава“ храна за организма. Това се вижда отъ тѣхния съставъ.

Така гроздето (ресурстивно гроздовия сокъ) съдържа всички необходими за организма хранителни елементи и то въ голъми дози съ изключение на бѣлтъчните, а именно:

1. Вода. Последната представлява главната съставна част на грозда като се вземе предвидъ че гроздовата мъстъ съставлява $\frac{4}{5}$ отъ теглото на грозда и че процента на водата въ мъстъта въ зависимост отъ много причини (зрѣлостъ, сортъ и пр.) се колебае въ широки граници но срѣдно между 70—88% или между 56 и 70% отъ теглото на гроздето. Една мъстъ съ захарност 20% (5—47%) и при 2—6% други материи съдържа вода къмъ 75%. Потрѣблението на грозде както и на непреврѣла мъстъ може да утоли нормалната жажда или най-малко да премахне мѣстното чувство на жажда, предизвикана отъ ядене много соль, захаръ или отъ потрѣбле-

ние на силни алкохолни напитки. Този родъ фалшива жажда е едно дразнене на слизестите ципи и когато не е силно, много добре се уgasява съядене на грозде или събавно пие на гроздовъ сокъ.

2. Гроздето съдържа голъмо количество захари (въглехидрати) предимно гликоза, фруктоза, (рѣдко захароза) и незначително количество пектинови материји (1—3·2 гр. на кгр. грозде) пентозани (0·48—0·4) инозитъ и то последния особено въ недозрѣлътъ зърна. Всички тъзи захари се групиратъ подъ общото име „плодова захаръ“. Последната е най-интересната, най-важната съставна частъ на гроздето. Както вече се упомена, захаритъ съглавия източникъ на мускулна работа и сила. Тъ изпълняватъ, обаче и една друга съществена роля, а именно задържатъ и намаляватъ бързото разпадане на албуминитъ въ организма т. е. подобно на тълстинитъ задържатъ бързата дезасимиляция на албуминитъ, така че една храна богата на захари каквато е гроздето може да допълни и замѣсти недостига отъ азотни вещества. Толкова повече, че по количеството на захарта гроздето превъзхожда далеко всички други плодове. Сока на гроздето съдържа срѣдно 18% захаръ. Отъ мѣстните плодове никой другъ не съдържа такъвъ процентъ захари както гроздето (до 26—30%). Така другитъ плодове съдържатъ:

Крушитъ до 6%, динитъ и праскавитъ до 7%, въ череши до 8%, въ ябълката до 9%, въ сливи до 12%. Отъ друга страна гроздовата захаръ има това преимущество предъ цвекловата захаръ, че се приема направо отъ организма безъ да претърпи каквато и да било промѣна въ червата, каквато настава при втората.

3. Гроздето, респективно гроздовата мѣсть съдържа орг. киселини, срѣдно 6 гр. въ литьра и то главно винена и ябълчена киселини въ своб. форма както и въ форма на тѣхнитъ кисели соли (янтарната киселина, гликоловата, глиоксаловата и мрав-

чената киселини не сѫ доказани съ сигурностъ). Присъствието на лимонова киселина е много съмнително. Нѣкои автори сѫ намѣрили до 0·7% лим. кис. Киселинитъ придаватъ приятъ вкусъ на гроздето, приятъ и свежъ вкусъ на гроздовата мѣсть.

Макаръ гроздето респективно гроздовия сокъ, да съдържа киселини, на подобие на минералните води Vichy, той се отнася въ организма алкално. Киселинитъ изгарятъ въ тѣлото, превъръщатъ се въ алкални карбонати, съ което запазватъ алкалната реакция на нашата кръвь и ни предпазватъ противъ бжбречни, жлъчни и др. заболявания. Алкалнитъ карбонати неутрализиратъ при това нѣщо отъ излишъка на киселини въ тѣлото.

Освенъ съ външния си изгледъ гроздето да дразни погледа и апетита, плодовитъ киселини на гроздето подбуждатъ къмъ по-богато отдѣляне на слюнка, стомашенъ и чръвенъ сокъ, съ което подпомагатъ храносмилането. Затова се и препоръчва преди ядене да се яде по малко грозде.

Плодовитъ киселини сѫ отъ значение за угляване на фалшивата жажда. Тъ поощряватъ и отдѣлителната дейност на бжбрецитъ и кожата. Съ това тъ се явяватъ като пречистители на кръвъта. Киселинитъ иматъ още способността да парализиратъ, даже да убиватъ бактериите съ което тъ действуватъ дезинфекционно въ организма.

4) Азотъ съдържащи материји (бѣлъчни, аминоктелини, нитрати и т. н.). Общото количество на азота въ мѣстната варира между 0·2% и 1·37%. Срѣдно се съдържа 0·5 гр. азотъ въ литьъръ гроздова мѣсть. Гроздето и гроздовия сокъ отъ лозя торени съ азотни горове биватъ обикновено по-богати на азотни материји. Презрѣлитъ и нападнати отъ благородно гниене грозда даватъ сокъ съ малко азотъ.

5) Минерални вещества и пепель. (Катиони K, Na, Ca, Mg, Mn, Fe, Al (Cu, As), аниони PO₄³⁻, SO₄²⁻, Cl⁻, BO₃²⁻).

Подъ минерална съставна част се разбира нерастворимата въ мъстът, но неизгорима при горене материя.

Пепелното съдържание на мъстъта се движи сръдно между 2—4 гр. на литъръ главната съставна част на пепельта е калия (K_2O). Калия съставлява почти половината отъ пепельта. Фосфорната киселина (P_2O_5) съставлява 8—20%. CaO , MgO се намиратъ въ дози 3—8%, а хлора (Cl) едва 1% отъ пепельта.

Всички току що изброени елементи и съединения, влизачи като съставна част на минералните вещества на гроздето съзнателни за изграждане на човешкия организъм и за поддържане на здравето. Въ съдържанието на минерални вещества лежи истинската здравна стойност на гроздето. 100 грама грозде има сръдно три пъти повече пепелни вещества (съзнателение на фосфорната киселина) отколкото 100 гр. изварено свинско месо. Още повече, че тези материи се намиратъ въ гроздето, респективно въ сока му въ една подходяща форма за използване, безъ много да се промънятъ химически при храносмилането.

Гроздето (грозд. сокъ) съдържа още
6) джабилни материи (танинъ), фла-
бафени;

7) багрилни материи;
8) Мазнини и восъци. Количество-
то на мазнините въ мъстъта е сръд-
но 0,01%;

9) ензими: инвертаза, оксидаза и
др.; между които се числи и единъ
протеолетиченъ енцимъ, който спо-
мага за лесното смилане на месото;

10) и накрай, едни отъ най-важни-
те съставни части на гроздето, ма-
каръ и да се срещатъ въ незначи-
телно количество съз. н. комплетини,
добавъчни хранителни материи. Тукъ
спадатъ групата на липоидите, на ви-
тамините и т. н., на каквито грозде-
то е богато.

Присъствието на комплетини въ
хранитъ въобще и частно въ грозде-
то по-рано не е било познато. Тях-
ното откриване и преценяване датира
отъ най-ново време.

Различаватъ следните добавъчни
храносмилателни материи:

1) Материя улесняваща дишането,
т. н. Atmungsstoff. По-рано е нари-
чана „фруктовъ витаминъ“. Тя оси-
гурява една правилна обмяна на ки-
слорода въ клетката и е отъ голъмо
значение за изхранването на нервите.
Въ плодоветъ се съдържа въ значи-
телно количество;

2) т. н. Erhaltungsstoff по-рано е
наричана D — принципъ. Тя е раз-
творима въ вода. Обслужва редовно
мускулите съ фосфорни съединения.
Среща се почти въ всички хранителни
сръдства и е чувствителна спрямо
топлината. Липсва въ консервите.

3) т. н. Wachstumsstoff (подпомага
растенето). По-рано е наричана В —
принципъ. Разтворима е въ вода. Уско-
рява растенето и осигурява отслоява-
нето на хранителните материи въ тъ-
лото. Възбужда стомашните и други
жлези. Среща се въ достатъчно ко-
личество почти въ всички естествени
хранителни продукти. Липсва ли въ
храненето появява се отслабване, за-
стой въ растенето, отслабва и съпро-
тивлението противъ инфекциите.

4) т. н. Der fettlösliche Wachstums-
stoff ускорява растенето, осигурява
нормалното изграждане на скелета,
както и нормалната дейност на маз-
ните жлези. Понася добре топлината.

5) Противорахитична материя (т. н.
Antirachiticum). Тази материя се е
наричала по-рано принципъ Е. Тя оси-
гурява правилното калциниране на
костите. Тази материя не се среща
въ плодоветъ.

6) Antiskorbuticum. По-рано е на-
ричана принципъ С. Действува про-
тивъ разлагането на кръвта. Много
е чувствителна къмъ окислителното
действие на въздушния кислородъ.
Среща се и въ плодоветъ и въ зе-
ленчуците. Органическиятъ киселини
на плодовите сокове запазватъ при
загреване въ отсъствие на въздуха
тази материя отъ погубване. Въ грозде-
то се срещатъ въ достатъчно ко-
личество материята В, С, D и Е, т.
е., тези, които ускоряватъ растенето
и възбуждатъ стомашните и др. жле-

зи (B), тъзи които действуватъ противъ разлагането на кръвъта (C), тъзи които обслужватъ мускулите съ фосфорни съединения (D), тъзи които осигуряватъ правилното калциниране на костите (E). Съ яденето на грозде, нуждитъ на организма отъ тия материли биватъ задоволени, човѣкъ бива предпазенъ отъ заболявания, дължащи се на тѣхното отсѫтствие. При заболяване, съ консумиране на грозде се лѣкуватъ съответните заболявания. Въ други плодове, напр. въ ябълките, всички добавъчни материли, току що изброени се срѣщатъ *въ по малка доза*, отколкото въ гроздето. При ябълките отъ друга страна не е сигурно доказано присѫтствието на материята D.

Отъ току що изложеното за състава на гроздето проличава ясно неговата голѣма хранителна стойност. Последната е била отдавна преценена. Още лѣкарите отъ старо време сѫ препоръчали гроздето като лека питателна храна, както за здрави, така и за болни. Освенъ като храна гроздето е намѣreno и като добро лѣчебно срѣдство. То се препоръчва при ревматизъмъ, подагра, нефритъ, запекъ и др. Въ най ново време, следъ направените въ продължение на много години наблюдения и изследвания относно хранителната и здравна стойност на гроздето, въ нѣкои страни като Швейцария, Германия (Palatinat) и др. сѫ обзвавели гроздолѣчебни станции, въ които пациентите се подлагатъ на гроздовъ режимъ. Станциите сѫ предназначени предимно за преуморени организми, при туберкулоза и пр.

Отъ гроздовия режимъ се получаватъ отлични резултати, особено кога се прилага правилно. Първомъ се препоръчва на пациентите да живѣятъ на самото лозе и да ядатъ грозде направо отъ главината. При деликатни стомаси ципитъ и семките като мѣжно смилаеми, трѣбва да се отстраняватъ. При нормаленъ стомахъ това напротивъ, не трѣбва да се вѣрши. Не всѣкотъ сортъ подхожда при гроздолѣченето. Най-подходящи сортове сѫ тѣзи, които сѫ съ тѣнка ципа, малко

семки, съ слаба обща киселина. Отъ разпространенитѣ у насъ сортове на тѣзи условия отговарятъ особено памита, червения мискетъ и др.

Гроздовия режимъ трае месецъ — месецъ и половина. Първоначално се почва съ малки дневни дажби, по $\frac{1}{4}$ кгр., като дозата се започва съ малки дневни дажби, по $\frac{1}{4}$ кгр., като дозата на изяденото грозде прогресивно се увеличава докато стигне 2 кгр.

При това дневната дажба не се изядва наведнѣжъ, а се раздѣля на три дѣла: половината се изядва сутринь, между 6 и 8 часа. Единъ часъ *преди обядъ* се изядва едната четвъртъ, а единъ часъ *преди вечеря* се изядва последната четвъртъ.

Следъ ядене на грозде нужно е да се прави лека разходка съ цель да се усили дишането и изхвѣрли вѫглеводуокиса отдѣленъ при разлагане на гроздовата захар. Презъ времетраенето на гроздовия режимъ за препоръчване е да се избѣгва месната храна и мазнините.

Ще заключа съ следнитѣ нѣколко думи:

Гроздето е призната храна, оцененъ лѣкъ, превъходенъ плодъ. Нѣма народъ, който да не обича грозде, който да не яде грозде. Стига да има на разположение, стига да може да си набави, да си купи. Ние при нашите благоприятни климатически и почвени условия за вирѣне на лозата сме поставени въ едно завидно положение. Докато северните народи предпочитатъ гроздето като храна, въвеждатъ го като лекъ, купуватъ го и пренасятъ отъ далечно, отъ чужбина, то у насъ гроздето е нашъ домашенъ плодъ, винаги намиранъ въ изобилие и то на нищожни цени.

При това положение, гроздето е потрѣбно да стане наскъчна храна въ всѣка кѫща, на всѣка българска трапеза, особено презъ есенния сезонъ. Гроздето трѣбва да стане най-обикновената, най-предпочитаната храна, лѣкъ и сладкишъ, а гроздова мѣсть най-желаното питие презъ есенния сезонъ въ българскиятѣ градове и села.

СЪЮЗНИ И ДРУЖЕСТВЕНИ.

Управителният съветъ на Българския лозарски съюзъ въ съвместно заседание съ контролния съветъ, състояло се на 3-и т. м., като констатира:

1. Че доста голъма част отъ вината отъ последната реколта стоятъ още непласирани.

2. Че лозята въ момента обещаватъ изобилна реколта — много по-голъма отъ миналогодишната.

3. Че именно поради горнитъ две причини, намалената консумативна способност на населението и липсата на достатъчно по-голъми и по-добре обзаведени кооперативни винарски предприятия, пригодени да преработатъ по-голъмата част отъ реколтата, ценитъ на гроздето и мъстъта презъ предстоящия гроздоберъ биха спаднали извънредно много, както никога досега, което би означавало катастрофа за българския лозаръ и изобщо за родното лозарство.

4. Че лозарството и винарството въ страната ни съ много конкуриратъ отъ бирената, спиртоварната и спиртооценщата индустрии,

НАМИРА:

че е абсолютно необходимо да се взематъ въ най-скоро време — още преди гроздоберъ, следнитъ мърки, които да предотвратятъ катастрофата въ нашето лозарство и да внесатъ известно успокоеие въ лозарското съсловие, а именно:

1. Да се позволи изварването на вина въ спиртъ и ракия, като се облагатъ на базата на материалитъ, отъ които се вари ракия.

2. Да се спре прилагането на правилника за контрола на оцета, печатанъ въ брой 125 на Държавенъ вестникъ и да се поправи въ смисъль, както единодушно бъ приетъ отъ комисията, която заседава на 20 и 23 юли т. г. при Главната Дирекция на Народното здраве.

3. Правилникътъ за вината и тоzi за ракиите, коняка и пр. да бъ-

датъ публикувани въ Държавния вестникъ преди гроздобера и то тъй, както съ приети отъ поменатата по-горе комисия.

4. Да се създаде въ най-скоро време специаленъ законъ за вината, оцета и ракиите, а до тогава да се учреди по административенъ редъ контролъ върху захаръта за да се ограничи фалшивификацията на вината. Изработването и внасянето на законопроекта за целта да стане отъ Министерството на земедѣлието и държавнитъ имоти.

5. Данъчнитъ бонове да се приематъ и занапредъ за плащане акциза върху вината и материалитъ, отъ които се вари ракия.

6. Да не се отпуска спиртъ съ намаленъ акцизъ за оцетъ.

7. Да се отмѣни постановлението на Министерския съветъ за нормировка цената на бирата и за задължителната ѝ продажба въ питейните заведения.

8. Да се уреди по-редовна информация за пазаритъ на гроздето въ странство.

гр. София, 4. IX. 1931 г.

Председателъ: Ив. П. Бързаковъ

Секретарь: Д. Бъчваровъ.

Плѣвенско
Лозарско д-во

„Гъмза“

№ 30.

14. IX. 1931 г.

Плѣвенъ.

До Господина Министъръ председателя и г. г. Министрите на Земедѣлието, Финансите, на Търговията и на Вѫтреши работи.

Лозарското дружество „Плѣвенска гъмза“ и лозарско-винарската кбоперация „Плѣвенска гъмза“ на свиканото събрание отъ всички лозари въ града ни на 12 т. м въ салона на Популярната банка, следъ размѣна на мисли по положението на родното лозарство и като взема предъ видъ:

1. Че изложението на Лозарския съюзъ въ отправенитъ му две молби

до Васъ, съ изложенитѣ мотиви пред-
ставлява самата истина за да нѣма
нужда да се преповтаря тукъ;

2. Че освенъ молбата изложена
въ първото писмо на Съюза, а именно,
въ 1-ва точка: настърдчение износа на
мѣсть и вино чрезъ износни премии;
втора точка: подпомагане износа на
десертно грозде; трета точка: доби-
ване на единъ контингентъ отъ
10,000,000 литри вино за Чехославия,
чийто износъ въ България презъ
1929 год. е билъ за 748,356,000 лв.,
а българския вносъ въ Чехославия
304,365,000 лв.; четвърта точка: за-
дължително приготвяне и продаване
само на чистъ виненъ оцетъ, като не
се допушта за въ бѫдеще спиртъ съ
намаленъ акцизъ за спиртенъ оцетъ;
пета точка: позволяване приготвянето
на сладко вино (чеприкипъла мѣсть)
чрезъ прибавяне на натриевъ бензо-
атъ; шеста точка: позволяване изва-
ряване вината въ спиртъ и ракия безъ
допълнителенъ акцизъ отъ 3 лв. на
литъръ; седма точка: отмѣняване
намалението цената на бирата и за-
дължителната ѹ продажба отъ птие-
продавците и облагането ѹ съ по-
голѣмъ акцизъ; осма точка: създаване
на специаленъ законъ за вината, за
да се отстрани всѣка фалшивкация
и имитация; девета точка: задължа-
ване сѫществуващите две фабрики за
винена киселина да купуватъ нуждни-
ятъ имъ калциевъ тартратъ и виненъ
камъкъ изключително отъ България
и десета точка: данъчнитѣ бонове да
се приематъ и за въ бѫдеще за пла-
щање акциза върху вината и матери-
алитъ, отъ които се вари ракия, както
е и сега.

По втората отправена молба пакъ
до Васъ отъ сѫщия Съюзъ, събрани-
ето намира, по изложенитѣ мотива,
точка първа: веднага да се увѣличи
акциза върху бирата, до степень да
не прѣчи на консумацията на вината;
по втора точка: продажбата на бира-
та въ птиепродавнитѣ заведения да
бѫде факултативна, да не се принуж-
даватъ чисто винарски питетайни заве-
дения да продаватъ и бира.

Събранието освенъ горнитѣ иска-

ния, следъ като обсѫди, че поради
голѣмото намаление ценитѣ на гроз-
дото съ 4 пжти, а сѫщо и на виното
съ 2 пжти и на ракиятѣ 2 пжти, на
мира, че азиза въ тия размѣри и
при сегашната криза е неумѣсто да
се дѣржи по сегашнитѣ размѣри, за-
щото то би значело всичкия трудъ на
лозаря да отива само въ дѣржавата
а за него нищо; второ, понеже една
голѣма част отъ миналогодишнат
реколта стои непродадена, а акциза
трѣба да се изплати до края на т.
месецъ, съ което било частния ло-
зарь, или кооперацията, трѣба да
търсѧтъ заемъ съ тежки лихви; трето
понеже нѣкъ производители употреб-
яватъ извареното вино за произвеж-
дане на оцетъ,

РЕШИ:

1. Подѣржа изцѣло дветѣ молб
на Лозарския съюзъ.

2. Моли да се отложи събиранет
на акциза върху вината, джибиритѣ
кальта за миналата година, поне до
края на т. г. безъ глоби, до когато
се предполага да се продадатъ ста-
ритѣ вина.

3. Да се отмѣни за въ бѫдещ
изцѣло акциза върху вината, джибри-
тѣ, и кальта, като се остави един
единственъ само поземленъ данъкъ.

Събранието Ви моли, господа ми-
нистри, да се заинтересувате отъ гор-
нитѣ мотивирани искания и след-
като проучите въ едно близко време
положението на лозаря, дайте му въ-
можност и той да проживѣ, защото
и неговото производство е браншъ отъ
земедѣлието, съ много по-голѣмъ пе-
риодъ отъ разтежъ, отъ колкото хра-
нитѣ и съ много по-голѣмъ рисъ з
запазването му до край, понеже е из-
ложено на много стихийни повреди.
Загрижете се за лозаря, както се гри-
жите за селянина и го окуражете да
продължава своето занятие.

Увѣрени, че ще вземете подъ вни-
мание молбата ни, приемете отли-
нитѣ ни къмъ Васъ почитания.

Председателъ: П. Моновъ.

Секретарь: Г. Симеоновъ

РЕЗОЛЮЦИЯ

На лозаритъ въ Сухиндолъ, Севлиевска околия.

До господина Министър Председателя и г. г. министрите: на Земедълштето, на Финансии, на Търговията и на Вътрешният работи.

Копие до г. г. Народните представители: Годоръ Бончевъ, Иванъ Дуковъ и Христо Мутафовъ.

За сведение до Българския Лозарски Съюзъ и Лозарски органъ — „Лозарски Прегледъ“.

Лозаритъ въ Сухиндолъ, свикани на общо събрание отъ мѣстното лозаро-винарско дружество днесъ 30 августъ н. г. въ салона на читалището по поводъ днешното положение на лозарството въ страната, създаденитъ на последъкъ мѣроприятия, готвящи се за въ бѫдеще такива и дветъ писма — изложения на Б. Л Съюзъ до г. г. Министрите, следъ като разгледаха и прецениха днешното състояние на лозарството въобще и тежкото положение на лозаря-производителъ, констатираха:

1. Лозарското съсловие е изоставено отъ грижитъ на държавната власт и, до като днесъ се правятъ голѣми усилия и жертви отъ последната за подкрепа на зърененото производство и нѣкои индустрии на лозарството, напротивъ, се създаватъ всевъзможни тѣжести и спѣнки да може то свободно и правилно да се развива.

2. Лозарството въ страната съставлява единъ отъ главните поминъци на населенитето. Съ него се занимаватъ повече отъ 100,000 домакинства и при тежките условия и голѣми срѣдства въ начина на обработването лозовата култура, това съсловие заслужава повече внимание и грижи отъ страна на държавата, отъ колкото грижата за единиците спиртовари и пивовари, които държавата покровителствува за смѣтка на лозаритъ.

3. Вече редъ години лозаритъ

чрезъ събрания, конференции, конгреси и прочее предявяватъ предъ държавата искания:

а) За премахване акциза на виното, като несправидливъ и съ нищо неоправданъ налогъ, който като демоклиевъ мечъ виси надъ главитъ на лозаритъ, тормози ги и имъ отнема и последния залъкъ отъ устата. Виното е и си остава първи продуктъ на лозата, защото 19/20 отъ лозята днесъ сѫ посаждани не за грозде, а за вино и, като така, не можемъ така лесно да промѣнимъ това положение.

б) За позволяването да се изварватъ болниятъ и слаби вина на ракия и спиртъ, въ който случай — тъ, вината да се смѣтатъ за материали (джибри) за варене на ракия. Да се не спекулира тук, държавата да въведе ефикасна и строга контрола.

в) За създаването на едно единствено и пълно лозарско-винарско законодателство, което да регулира положението на този поминъкъ, да го покровителствува и запазва отъ всъкаква фалшификация емитация и вмешателства на разии спекуланти и прочее.

г) Да се дава отъ Б. З. б-ка леснодостъженъ и евтинъ кредитъ на лозаритъ, които при неимовѣрно напрежение на силите си по възстановяване и подържане лозята и многото и тежки налозисѫ отрудени най-много. Също така Б. З. Б. да вземе доставката на синия камъкъ, гладката тель и жглово жelъзо, нужни за лозарството, за да се спре всъкаква спекуляция съ тѣкъ отъ страна на доставчици и търговци и

д) Да се създадатъ и уредятъ пазари за износъ на вино и грозде.

Обаче, всичките тѣзи искания до сега сѫ останали само искания, изписани на книга и предявявани, безъ правителствата да сѫ обрѣщали внимание на тѣкъ и да сѫ се погрижили за реализирането имъ.

4. Лозарското производство за сега още не е тѣй голѣмо, за да не може да се пласира въ страната, та да създава голѣми грижи. Достатъчно е само да не му се прѣчи и да се съз-

дадатъ условия да заеме то мястото си въ стопанството и индустрията. Отъ виното става и спиртъ става и оцетъ, ставатъ и всички напитки, които се употребяватъ днесъ. Каква нужда има толкова отъ отдѣлни спиртни фабрики, оцетни фабрики и др., та за тъхъ се притиска лозарството? Фиска на държавата нѣма нищо да загуби ако последнитѣ ги нѣмаше. Най после, ако има условия, нека и тѣ съществуватъ, но не за смѣтка на лозарството. Казваме „и тѣ“, защото сѫ само нѣколко, — единици, а лозаритѣ сѫ цѣло съсловие.

5. Управата на Б. Л. Съюзъ правилно преценява положението и на време и на място повдига въпроса предъ управата на страната чрезъ дветѣ си писма-изложenia.

Предъ видъ на всичко това събралието единодушно

РЕШИ:

Напълно одобрява и опредѣля исканията на Б. Л. Съюзъ, изразени въ дветѣ му изложения до г. г. Министрите и настоява да бѫдатъ тѣ усвоени и изпълнени.

Тия искания ние преповтаряме и допълваме — тѣ сѫ:

1. Безусловно и неотложно премахване акциза на виното, искане на Б. Л. Съюзъ и цѣлото лозарско съсловие отъ редъ години.

2. Да се позволи изваряването на болни и слаби вина на ракия и спиртъ, като за случая тѣ се смѣтатъ материали (джибри) за изваряване ракия. Да не се спекулира тута, държавата да въведе ефикасна и строга контрола. Да се отнеме правото на търговците на спиртни питиета сами да издаватъ приносителни свидетелства, като такива взематъ отъ общината на общо основание.

3. Да се създаде единъ единственъ и пъленъ законъ за лозарството и винарството, който да регулира положението на този браншъ, да го покръвителствува и запазва отъ всѣкаква фалшивификация, имитация и мешателства на разни спекуланти.

4. Б. З. б-ка да дава на лозарите леснодостъпенъ и евтинъ кредитъ; да ѝ се възложи доставката на синъ камъкъ, гладка тель и жглово желѣзо за нуждите на лозарството, за да се спре всѣкаква спекулатация съ тѣхъ отъ разни доставчици и търговци.

5. Да се създадатъ и уредятъ пазари за износъ на вино и грозде.

6. Да се създадатъ условия на лозарското производство да заеме мястото си въ стопанството и индустрията на страната, като не му се прѣчи и притиска за смѣтка на нѣколко единици пивовари и спиртовари.

7. Да се отнеме наредбата за намаляване цената на бирата и задължителното ѝ продаване отъ питието-продавците.

8. Въ индустрията и за храна да се употребява само чистъ виненъ оцетъ. Фабричния такъвъ да се забрани.

9. Да се задължатъ фабриките за винена киселина да купуватъ нуждениятъ имъ калциевъ тартратъ и виненъ камъкъ отъ България, и

10. Безусловно да се забрани употребата на захарта въ винарството, за да се спре питиотизирането и фалшивификацията съ виното. Подсилването да става само чрезъ изваряване (сгъстяване) на мѣсть. Купуването и пренасянето на захаръ отъ 50 кгр. и нагоре да става чрезъ преносителни. Да се задължатъ търговците, продавачи и купувачи на захаръ, да водятъ за целта нужднитѣ книги.

Сухиндолъ, 30 VIII 1931 г.

Председателъ: Т. Алтъновъ

Подпредседателъ: не се чете.

Секретарь: не се чете.

РЕЗОЛЮЦИЯ

Днесъ на 8 септември 1931 год. организираните лозари отъ гр. Видинъ се събрахме на общо събрание въ помѣщението на Видинското първоначално училище „В. Левски“, за да обсѫдимъ економическото ни положение, което предстои да се създаде за насъ, поради общата парична-

криза, съ огледъ пазарните цени на лозовите продукти отъ предстоящата реколта, следъ като изслушахме изложеното положение на лозаря отъ страна на говорившите лозари, констатирахме следното:

I.

Че поради настъпилата парична криза голъма част отъ миналогодишната лозова реколта, предимно виното, е останало непродадено, което е докарало лозаря до отчаяние и постоянно да мисли за възможността, отъ къде да намъри сръдства, за да посрещне задълженията си и нуждите за живота на семейството си.

II.

Че изгледът на тазгодишната лозова реколта, която показва да надмине по качество миналогодишната, ще създаде за лозаря още по-тежки условия за живота му, защото пресицането на пазаря ще предизвика спадане цената на останалите непродадени вина, а и тая на гроздето отъ новата реколта, въ резултат отъ което ще се получи лозаря да добие паричен доходъ въ размъръ, който да се погълне отъ сторените за обработване на лозето разноски и наложените непоносими акцизи и други данъци.

III.

Че към изложените въ горната точка условия за влошаване положението на лозаря, намираме за нужно да дадем и това за гдето се е допускало намалението продажната цена на бирата и нейното задължително продаване отъ питиепродавците, което ще засили нейната продажба въ ущърб на консумацията на виното.

IV.

Че като прѣчка за по усиленото изхарчване на старите вина, пъкъ и новите, е и това че се е допускало изготвяването на оцетъ по химически начинъ, вместо такъвъ да се добива само отъ натурални вина, което е по за предпочитане отъ гледна точка на здравната хигиена.

По поводъ на изложението, считаме се въ правото, и то за запазване интересите на (100000) сто хилядните лозарски семейства, срещу тия на 5 — 6 пивовари и толкова спиртовари, да отправиме до почитаемото Правителство следующите наши основателни искания:

1. Да се отмъни намалението продажната цена на бирата, а така също и нейното задължително продаване отъ питиепродавците, което е равносилно на прикритъ монополъ въ вреда на винопроизводството и винопрода̀нето. Допущане покровителство на бирата не би означавало нищо повече отъ това, за да се застраши поминъка на сто хиляди лозарски семейства, както и да се разсипе вложения отъ тяхъ милиарденъ капиталъ за възстановяване унищожените отъ филоксерата лози и то въз основа на поощрителния законъ отъ преди 35 години.

2. Затова, не намаление продажната цена на бирата да се узаконява, а на противъ да се увеличи, за да се засили консумацията на натуралното мѣстно вино.

3. Да се узакони свободното изврътане въ ракия на излишните вина, безъ да бъдатъ обложени съ задължителенъ акцизъ, което, ако не би се допускало, то чувствително ще бъдатъ увредени интересите на лозарите въ полза на спирто-фабриканти.

4. Държавата да поеме грижата, чрезъ установените органи, да открие задгранични пазари за пласиране на българските вина, и то съ ония държави, отъ които страната ни прави вноса за милиони левове.

5. Да се узакони добиването на оцетъ да става отъ чисто мѣстно вино.

6. Настояваме предъ господина Министра на земедѣлието и държавните имоти, да нареди щото чакъ скоро да се захване постройката на винената изба при с. Рубци, Видинска окolia, съ което ще бъде проведено въ изпълнение взетото решение отъ управителния съветъ на Б. З.

банка. Централно управление, за кое-то и необходимото за целта място е отведено по формален редъ.

7. Тъй като Видинския край представлява пунктъ съ круко производство на грозде, то за да може последното да бъде транспортирано до по-слабо производителни пунктове съ разчотъ за добиване износни продажни цени за гроздето и вината, то да се пригоди превозната такса, щото тя да бъде намалена за далечните места, отъ досегашната такава.

8. Понеже ценитъ на находящите се въ наличност вина и тия за новите ще бъдатъ чувствително намалени поради пресищане на пазаря, то и наложенитъ данъци — акцизъ и по-земленъ данъкъ като непоносимо тежки да бъдатъ намалени до предѣла на справедливостта.

Натоварва се управителното тѣло на Видинското лозаро овощарско дружество „Напредъкъ“ да изпрати настоящата резолюция: на г. г. Министра председателя, Министриятъ на земедѣлието, на финансите, на търговията и на желѣзниците на вътрешните работи, на г. Председателя на народното събрание и на г. г. Народните представители отъ Видинската околия: Асънъ Цановъ, д-ръ Д. Димитровъ и Георги Ф. Йонетовъ, съ молба да я уважатъ и ѝ дадатъ заслуженото удовлетворение.

Дружеството.

До господина министра на финансите. Копие: г. г. Министриятъ на: Земедѣлието, Търговията, Вътрешните работи, Председателя на Народното събрание, народния представител Никола Захарievъ, Българския лозарски съюзъ и редакцията на списание „Лозарски прегледъ“.

РЕЗОЛЮЦИЯ

Лозаритъ въ с. Драгижево, В.-Търновска околия, събрани на 6 септември т. г. въ салона на мястната

кредитна кооперация, се занимахме съ въпроса за намаление акциза на бирата и задължителното ѝ продаване отъ птиепродавците и съ запечатване на казанитъ.

Като имаме предъ видъ тазгодишната изобилна гроздова реколта и останалата непласирана $\frac{1}{3}$ часть вино отъ миналогодишното производство; липсата на достатъчно по-голъми частни и кооперативни винарски изби подгответи да използватъ голъмата реколта и несигурността на съществуващите при евентуално подготвяне вина, всичко това ще създаде неблагоприятни условия за предстоящия гроздоберъ,

РЕШИХМЕ:

1. Насърдчение износа на мястъ и вино чрезъ износни премии.

2. Подпомагане износа на десертно грозде.

3. Задължително приготвяне и продаване на чистъ виненъ сметъ, като не се отпуска за въ бѫдеще спиртъ съ намаленъ акцизъ за приготвяне на спиртовъ сметъ.

4. Позволяване приготвяне сладки вина съ прибавка на натриевъ бензоатъ.

5. Позволяване изваряване вината на спиртъ и ракия безъ допълнителенъ акцизъ по 3 лева на литъръ.

6. Отменяване намаление цената на бирата и задължителната ѝ продажба отъ птиепродавците и облагането ѝ съ по-голъмъ акцизъ.

7. Създаване специаленъ законъ за вината, за да се отстрани всекаква фалшивификация и имитация.

8. Задължаване съществуващите две фабрики за винена киселина да купуватъ нуждния виненъ камъкъ, исклучително отъ България.

9. Данъчните бонусе да се приематъ и за въ бѫдеще за плащане акцизъ на виното и материалите отъ които се вари ракия, както е и досега.

Председател: (Не се чете).

Членове: (Иор. Милевъ
Д-ръ Ив. Николовъ)

До Господина министра на Финансите, на Земедълчието и Председателя на Народното събрание. Копие — „Лозарски прегледъ“ — гр. София.

МОЛБА отъ жителитѣ на с. Вѣтренъ, Т.-Пазарджикско.

Г-да министри и председателю,

Днесъ, 6 септемврий 1931 год., лозарското дружество „Вѣтренски Памидъ“ въ с. Вѣтренъ, Т.-Пазарджикско, свика събрание на което присъствуваха повече отъ 800 души лозари стопани, предъ което се разгледа положението на лозарството и лозаря и реши да моли за следното.

Подкрепя напълно искането на

Българския лозарски съюзъ съ прибавка да се намали акциза на виното до 50 ст. на литъръ, а на джибритъ се съвършенно премахне, като крайно тежък и непоносимъ данъкъ, защото цената на житото е равна на гроздeto, като за декаръ нива се плаща само поземленъ данъкъ, а на декаръ лозе се плаща троенъ поземленъ данъкъ, плюсъ акцизитъ и грамаднитъ разноски по производството на грозде.

Като вѣрваме, че молбата ни ще биде чута оставаме.

Съ почитъ, за събранието: (п) Т. Г. Лютаковъ, (п) Вл. Ив. Василевъ, (п) П. П. Лютаковъ, (п) Ст. П. Кечевъ, (п) П. Киферовъ, (п) Ив. Милевъ.

КООПЕРАТИВНИ.

Орѣховската лозарска кооперація „Памидъ“, въ общото си извѣнредно събрание на 7 того, следъ констатиране извѣнредно тежкото положение на кооперацията, дължимо изключително на приложениетъ спрямо нея отъ мѣстния банковъ клонъ крути мѣрки, за гарантиране и прибиране всички банкови вземания отъ основаването на кооперацията, 1923 год., до днесъ и упражнявания тормозъ подъ разни предлози върху управителния съветъ на кооперацията, съ явна цель да биде замѣненъ съ другъ — отношения и действия, които компрометираха кооперацията, изложиха управителния съветъ и доведоха сдружението до ликвидация, отдавна желаема отъ заинтересовани лица, съ взети следнитъ решения, представени на разрешение отъ г-нъ Министра на земедѣлието, отъ когото ще зависи по-нататъшното съществуване на кооперацията

1) Иска се незабавното отмѣнение на крутиятъ иѣрки — премахване банковитъ ключове отъ кооперативната изба, вмѣсто която мѣрка кооперацията ще внася 50% отъ стойността

въ банковия клонъ, следъ всѣка продажба на стока.

2) Да се нареди до банковия клонъ незабавно да се дадатъ на кооперацията 37500 лева неоснователно задържани отъ [исключения 50000] лева варантъ срещу варантиране на 3058 литри ракия реколта 1931 г., съ която сума ще се доплати на вносителите до 3 лв. на кгр. грозде реколта 1930 г.

3. Иска се отъ Министра на земедѣлието анкетиране дейността на управителния съветъ на кооперацията отъ 1928 г. до днесъ и да се провѣрятъ действията на мѣстния банковъ клонъ спрямо кооперацията и управителното ѝ тѣло.

4) Дава се мандатъ на управ. съветъ въ случай, че не се удовлетворятъ горнитъ искания и до 20 този мяцъ не се запишатъ до 10—15 нови членове на кооперацията, да не се приема въ избата грозде реколта 1931 год. и да се даватъ коопер. сѫдове подъ наемъ.

5. Въ знакъ на протестъ срещу действията на банковия клонъ, упра-

вителния съветъ още на 8.III н. г. е сложилъ мандата си предъ общо събрание, въ присъствието на началника на Земледѣлската банка и на 16 този месецъ се свиква общо събрание за избиране новъ управителъ съветъ.

Записването на нови членове ста-

ва въ Земледѣлската банка, при управителъ-счетоводителя на кооперацията, или при общинския бирникъ и при всъки членъ отъ управителния съветъ: А. Дамяновъ, Ив. Т. Иордановъ, Ангелъ Дуневъ, Хр. Ивановъ и Симеонъ Ивановъ. — Председателъ на кооперацията А. Дамяновъ.

Положението на пазаря и изгледитѣ за гроздовата и овоощна реколта.

Промѣнливото време е повлияло на мѣста значително върху състоянието на реколтата, която сега преди гроздобера може да се смѣта общо въ цѣлата страна като доста добро въ количествено отношение.

Захарността за северна България е вече надъ 17%. По райони положението е както следва:

Видинъ — добра даже много добра ако се запази.

Ломъ — добра.

Враца — доста добра.

Бъла Слатина — срѣдна.

Берковица — срѣдна.

Фердинандъ — срѣдна.

Пловдивъ — Реколтата е по-слаба отъ миналото годишната, т. е., надъ срѣдна.

Десертни грозда за износъ ще има къмъ 70 вагона. Около 30% отъ миналогодишните вина стоятъ непродадени.

Ловечъ — срѣдна.

Никополъ — добра, за износъ ще има надъ 30,000 кгр. грозде.

Луковитъ — добра, за износъ ще има около 30,000 кгр. грозде.

Търново — добра.

Горна-Оръховица — добра, като за износъ ще има около 1 милионъ кгр. грозде отъ което 30% Афузъ Али.

Севлиево — надъ срѣдна.

Елена — гроздовата добра, овошната слаба.

Свищовъ — добра.

Шуменъ — добра.

Преславъ — добра и запазена, ще

има около 150 вагона десертно грозде за износъ.

Ески Джумая — надъ срѣдна. За износъ ще има около 30 вагона преимуществено димятъ.

Русе — добра. За износъ ще има около 80 вагона десертно грозде.

Бългъ — срѣдна.

Разградъ — срѣдна.

Варна — добра. Ще има голѣми количества доброкачественъ димятъ за износъ.

Анхиало — Гроздовата реколта много добра, очаква се надъ 10 милиона килограма. При това положение, ако не дойдатъ въ този районъ търговци да закупуватъ грозде, едва ли самите производители ще иматъ сѫдове за прибиране реколтата.

Бургасъ — къмъ добра. Има доста загуби отъ пероноспора.

Сливенъ — добра.

Айтосъ — едва срѣдна, поради загуби отъ градушка.

Ямболъ — добра.

Ст. Загора — добра. За износъ има около 100,000 кгр. десертно грозде.

Чирпанъ — добра, но има значителни загуби отъ пероноспора.

Намира се голѣмо количество димятъ за износъ.

Нова Загора — добра.

Хасково — срѣдна.

Пловдивъ — доста добра.

Пазарджикъ — добра.

Пещера — добра.

Карлово — добра.

Тѣй като има още значително количество непродадени вина отъ ми-

налата реколта, то производителите на нѣкои мѣста нѣма да имат достатъчно сїдове да прибератъ реколтата.

Поради промѣнливото време, особено въ северна България, изглежда на мѣста гроздобера ще започне преждевременно даже и преди 25 септемврий.

За ценитѣ на гроздето за вино още нищо положително не може да се каже, но по всичко изглежда че ще бѫдатъ по низки отъ миналогодишнитѣ.

Има опасность отъ загнивания и др. повреди по гроздето, което ще наими значително както общото производство така и качеството, заради то-ва може да да се смѣта че реколтата ще бѫде по-малка отъ колкото напоследъкъ се мислѣше и писа изъ пресата.

Износа на десертно грозде е започнатъ само въ южна България (Кричимъ), като цената на Афузъ Али за износъ се е движила около 8 лв. кгр.

И за десертнитѣ грозда тази година по всичко изглежда нѣма да се получатъ миналогодишнитѣ цени.

Тѣй като Унгария и др. страни предлагатъ въ странство масови количества и винени сортове за износъ на много низки цени, то пазаритѣ въ Виена и Германия сѫ преситети и цената на Унгарското, Французко и Италианско грозде е спаднала на едро къмъ 12 — 14 лв. кгр.

Разбира се, че доброкачественитѣ десертни сортове се ценятъ по-добре, за което говори и факта, че напоследъкъ грѣцкото грозде, както и известни партиди Афузъ Али сѫ продавани въ Виена на едро и надъ 20 лв. кгр.

Има известни изгледи презъ октомври, когато ще намали и спре износа отъ Унгария, Италия, Франция, ценитѣ на западнитѣ пазари да се нормализиратъ и евентуално да на-

стжпи известно по-голѣмо повишение въ тѣрсненето и цената особено на Афузъ Али.

Разбира се това сѫ само обективни предположения.

Като гаранция за нормализиране на износа, е и контролата която Министерство на земедѣлието въвежда.

Наредбата за това е вече излѣзла, така, че ще можемъ да гарантираме въ чужбина за качеството на изнасяното грозде.

Износа на синитѣ сливи е въ своя разгаръ, обаче и при тѣхъ не се получиха очакванитѣ високи цени, поради конкуренцията на Югославия и Унгария.

Въ Кюстендилъ сливитѣ за износъ сѫ закупувани по 250—3 лв. кгр. а въ Виена цената имъ се движила между 7—9 лв. кгр.

Орѣховата реколта е доста добра, обаче и тамъ се очакватъ сравнително низки цени, поради добрата реколта въ останалите страни производителки.

Положението въ странство.

Тѣй като промѣнливото време и честитѣ дѣждове сѫ паднали въ почти цѣла срѣдна Европа, то особено гроздовата реколта е значително повредена, (на мѣста даже 30%), независимо отъ това качеството на гроздето нѣма да бѫде добро (въ Австрия, Чехия и пр.) и още отъ сега, се говори въ Австрия за евентуаленъ значителенъ вносъ на силни на алкохоль вина за подобрене качеството на мѣстнитѣ вина, отъ новата реколта, които ще бѫдатъ много бедни на алкохолъ.

Югославия — реколтата добра, правятъ се усилия за увеличение износа на десертнитѣ грозда.

Ромъния — изобилна гроздова реколта, обаче срѣдна по качество.

Чехия — срѣдна по количество и качество гроздова реколта.

Австрия — срѣдна по количество

и качество гроздова реколта. Голъми загуби отъ загниване.

Унгария — на мѣста сж забелезани голъми загуби отъ загниване вследствие последнитѣ дѣждове. Това ще повлияе значително за намаление количеството и качеството на реколтата.

Германия — добра гроздова реколта, при срѣдно качество.

Франция — напоследъкъ сж забелезани въ нѣкои райони значителни загуби отъ загниване и др. повреди.

Сжшо и въ Алжиръ сж констатирани загуби отъ бури и пр.

Пазаря на овоощията въ чужбина.

(споредъ известията на търговските аташета 14. IX).

Виена. (На едро), Афузъ Али — 20—24 лева; Димятъ — 15—17 лева; Унгарско грозде — 12—13 лева.

Сини сливи (югославянски) 6·40—8 л.

Берлинъ. Кюстендилски сливи — 12·50—13·80 лева; Ромънско грозде „Алепо“ (подобно на Афузъ Али) — 19 лева; Унгарско грозде — 13 лева килограмъ.

W.

ХРОНИКА.

Министерството на земедѣлие-то е разрешило предвидения 300,000 лв. кредитъ за помошъ между по-главнитѣ кооперации, а именно: Плѣвенска Гѣмза, Гѣмза — Сухиндолъ, Камъка — Горна Орѣховица, Шевка — Сливентъ, Мискетъ — Ямбъль, Лоза — Стара-Загора и пр.

Починалъ е на 19 септември т. г. известния сливенски лозарь-пепиниеристъ Стефанъ Русевъ.

Софийската търговско-индустриална камара издава периодично, възь основа на официални сведения, бюллетинъ за положението на пазаря въ чужбина. Той се печати въ ежедневната преса въ стопанските отдѣли и въ Търгов. пром. гласъ.

Да се знае, че по нареддане на Гл. Дирекция на желѣзицитетъ и тая на пощите въ всички станции отъ днесъ, които се намиратъ въ овоощарските износни пунктове, ще се работи отъ 7 часа сутринта до 9 ч. следъ пладне отъ специални дежурни чиновници отправяне и вагонитѣ писмовната и телеграфна поща, а сжшо и за разговоръ по телефонитѣ. За нередовностъ отъ страна на чиновници да се оплакватъ заинтересованитѣ до съответните Главни Дирекции, София.

Отъ Германия не ще се правятъ никакви прѣчки при отварянето на акредитиви въ мѣстни български банки, които по договоръ предварително сключенъ, ще авансиратъ българските фирмии, износители на плодове и грозде за тая страна.

Важно съобщение. Българскиятъ търговско аташе въ Берлинъ опровергава по най-категориченъ начинъ, че не сж вѣрни разпространенитѣ напоследъкъ слухове, че на българско грозде и сливи, внасяни въ отворени холандски щайги,

български типъ се правятъ прѣчки на германската граница. Действително, при единъ случай митническата власт се е намѣсила, но въпроса е биль бѣрзо ликвидиранъ. По настоящемъ не се правятъ никакви прѣчки при внось въ Германия.

При Район. Лоз.-Вин. коопера-ция „Камъка“ — Гор. Орѣховица е формиранъ отдѣлъ: Бюро за износъ на прокутитѣ десертни грозда „Афузъ Али“ и „Димятъ“ за чужбина и въ царството то сортовете: Хамбургски мискетъ, Червена и Черна резекии, Кадънъ пармакъ, Сензо и др.

Експортьори, купувачи на грозде за чужбина и за пазаритѣ въ Царството могатъ да се обрънатъ въ всѣко време къмъ отдѣла: „Бюро за износъ на десертни грозда и др. при кооперацита“ за сведения и сдѣлки.

По чл. 108^б отъ зак. за Акцизитетъ.

Само лицата, въ рѫцетъ на които се залови пренесената безъ преносително свидетелство ракия подлежатъ на отговорностъ, а не и притежателя на сѫщата.

Предявения поводъ отъ Прокурора за допуснато нарушение на чл. 108^б отъ закона за акцизитетъ, съ прилагане санкциите му безъ да бѫдатъ на лице спрямо касаторката необходимитѣ за това условия, а именно, че тя е лицето, което е пренесло ракията или това, у което последната е била заловена — се явява основателъ, защото както отъ акта, съ който е констатирано нарушението на 24.V. 926 год., така и отъ потвърденото съ обтѣжената присъда наказателно постановление № 379 отъ 926 год. отговорността на касаторката е била свързана съ нейното ка-

чество на собственица на ракията, а не на факта на извършеното от нея пренасяне или на залавяне във нейни ръце счлената за контрабанда ракия. Вследствие на това осъждането по чл. 108^б от закона за акцизите се явява лишенено от законна база — нѣщо, което съставлява съществено нарушение на същия членъ и на чл. 478 п. б. от закона за углавното съдопроизводство и то въпрѣки провъзгласената отговорност на притежателите на контрабандираната стока по силата на чл. 118 от закона за акцизите, който е приложимъ въ случаи само за предвидената въ него санкция, но не и за фактическиятъ признания на преследването по чл. 108^б нарушение. (Върх. Кас. съдъ II У. О. р. № 1032 отъ 931 год.).

Запечатване на проби отъ вина и ракии, вземани отъ властите за анализа при споръ за качеството и съдържанието имъ, става съ печата на властите. За поголѣма сигурностъ необходимо е пробите да се запечатватъ и съ печата на собственика на пitiето, но това само по изричното му искание. (Реш № 892/931 год. на Върх. кас съдъ).

На конгреса на птицепродавци чирпанския делегат Т. Тодоровъ много основателно е упрѣкналъ изпълнителния комитетъ „по борбата около бирата“, като е казалъ следното: „Борбата съ пивоварите е единъ парливъ и щекотливъ въпросъ. М азъ съмътамъ, че Изпълнителниятъ комитетъ е билъ увлѣченъ отъ софийските птицепродавци съдържатели на голѣми локали, онѣзи, които пласиратъ изключително бира. Ние, Чирпаци, не може да искаме намаление на бирата, защото това ще бѫде въ ущърбъ на нашето лозарство и винарство. Днесъ, когато подаваме ржка на Лозарския съюзъ за обща борба, съ искането за намаление цената на бирата ние ще дойдемъ да му ударимъ единъ юмрукъ. Освенъ това, ние знаемъ после ще стане. Както акцизътъ отъ спиртните фабрики, който е заложенъ по втория заемъ, като плащанието му става върху нашия грѣбъ, за да може спиртните фабрики да продължатъ да работятъ и да бѫдатъ конкурентоспособни, така и тукъ това намаление ще го стоварята на нашия грѣбъ.“

Основани сж въ Луковитска околия отъ специалиста при агрономството нови лозарски дружества: въ с. Торосъ подъ наименование „св. Трифонъ“, въ с. Дерманци подъ наименование „Лоза“ и въ с. Блъсничево подъ наименование „Димятъ“. Подгответи сж условията и ще

се основаватъ въ най-скоро време още две дружества въ гр. Червенъ Брѣгъ и с. Девенци.

Съобщава: агрономъ,
Юрданъ Ганчевъ.

В. „Лозарска борба“ е организационно издание на Бълг. лозарски съюзъ. Тия дни излиза бр. 1, който ще се изпраща и на всички абонати на сп. „Лозарски прегледъ“.

Измѣненията на правилниците за вината, оцета и спиртните пitiета още не сѫ утвърдени отъ Министра на Вжтр. работи; щѣли били да се правятъ нови измѣнения и допълнения.

Безалкохолно вино може да се приготви и съ натриевъ бензоатъ, но разрешено е да се слага само $\frac{1}{2}$ грамъ на литъръ мѣсть, който не е достатъченъ за запазване на мѣстъта продължително отъ ферментация.

Казанитъ за варене на ракия по нареддания на Финансовото министерство нѣма да се отпечататъ, докато не се свърши измѣрване на сливовите каши и джибирите.

Следующата книжка на сп. „Лозарски прегледъ“ ще излѣзе въ края на м. октомврий.

Безалкохолното вино съгласно окр. № 2726 отъ министра на финансите се освобождава отъ акцизъ, но пакъ трѣба да се декларира предъ акцизните власти.

Канцеларията на Българския Лозарски Съюзъ се премѣсти на ул. Гукро № 12 — София. Телефонъ № 51 — 56. Молимъ, всички писма, телеграми и пр. да се отправяватъ на този адресъ, вместо на досегашния — пл. Славейковъ № 7.

Повторно се умоляватъ ония лица и дружества, които не сѫ още уравнили сметката си за лотарийни билети, да побързатъ да я уравнятъ, като изпратятъ дължимата сума най-късно до 15 септември т. г.

с. Царово, Пазарджикско. Лозята сж въ отлично състояние съ исклучение на засегнатите отъ градушка — $\frac{1}{2}$ отъ мѣстността. Очаква се около 2,000,000 килограма грозде съ 18—22% захаръ. За сега цената на гроздето е 3 лева. Предполага се че въ гроздоберъ, който ще почне къмъ 10 октомврий, ширата ще бѫде 6 лева литъръ.

Чит. "Съгласие" гр. Плевенъ.

Всичко отнасящо се до

Българския Лозарски Съюзъ – София,

като членски вносъ (по 2 лева на декаръ), помощи, протоколи, писма и пр. да се изпраща на адресъ:

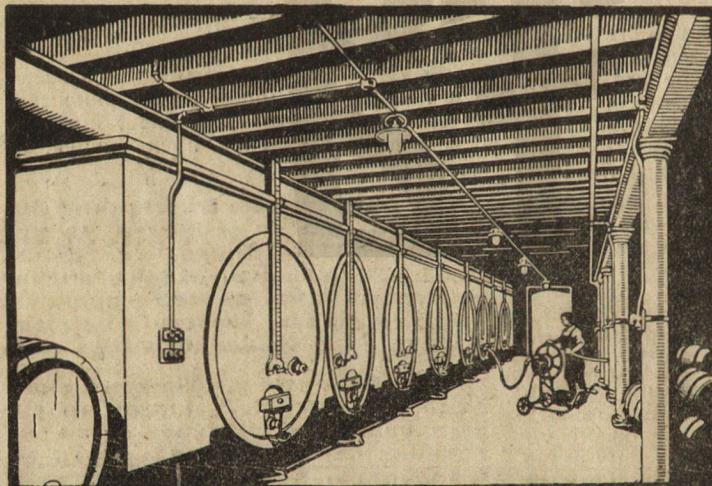
До г-на Дончо Бъчваровъ, секретарь на Бълг. Лозар. Съюзъ
ул. „Гурко“ № 12 — София. Телефонъ № 51-56.

Всичко, което се отнася за редакцията и администрацията на сп. „Лозарски прегледъ“, като пари, статии, дописки и др. да се изпраща на адресъ:

сп. ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ – Плевенъ.

Абонамента е 60 лв. за година предплатени. За читалища и учреждения също 60 лв.

За допуснати гръжки във адреса или по заплащане на абонамента, заинтересованите да пишат във редакцията, като посочат погръжения и точния адресъ и № на записа или писмата, съ което съ изпратени парите.

Цементовитъ бъчви
на
БОРСАРИ
постланни отвътре съ
стъкло и „ебонъ“
ви спестяватъ
МЪСТО
ВРЕМЕ
ПАРИ!

Идеално пригодени за вина, спиртни произведения, алкохолъ, масла и др.

Построени до сега бъчви за повече отъ 8,000.000 хектолитра!

КОРRESPОНДЕНЦИЯ НА НЪМСКИ, ФРЕНСКИ, АНГЛИЙСКИ ИЛИ ИТАЛИАНСКИ ЕЗИЦИ
ПРОСПЕКТИ, ОФЕРТИ, СЪВЕТИ И ПР. БЕЗПЛАТНО ЧРЕЗЪ

BORSARI & Co, Zollikon-Zürich, Швейцария

Къща основана 1873 година.

КЛОНОВЕ: Paris, Béziers, Oran, Alger, Mailand, Frankfurt — M.